

Ritva Elomaa ps ym.

Keskustelualoite Suomen huoltovarmuuden kehittämisestä

Eduskunnan puhemiehelle

Huoltovarmuuskeskustelu sai merkittävästi lisää painoarvoa koronan leviämisen myötä vuonna 2020. Jo silloin maailmalla havaittiin merkkejä siitä, että kriisin koittaessa valtiot pitävät huolta ensisijaisesti omista kansalaisistaan. Venäjän hyökkäys Ukrainaan ja Eurooppaa koetteleva energiakriisi ovat lisänneet huoltovarmuuden painoarvoa entisestään. Huoltovarmuus on laaja asiakokonaisuus, joten varautumistason kehittäminen edellyttää toimia useilla hallinnonaloilla. Tästä syystä laajamittaiset toimet huoltovarmuuden kehittämiseksi on aloitettava viipymättä. Eduskunnan tulisi keskustella asiasta perusteellisesti, koska huoltovarmuuden kehittäminen on kestoaltaan vaalikaudet ylittävä pitkä ja mittava prosessi. Näin ollen on tärkeää, että kaikkien eduskuntapuolueiden kannat tulevat kuulluiksi linjauksia tehtäessä.

Elintarvikehuolto on keskeinen osa huoltovarmuuden kokonaisuutta. Ruoantuotannon riittävä omavaraisuus on puolestaan elintarvikehuollon toimivuuden kannalta välttämätöntä. Tällä hetkellä Suomen maatalouden tila on hälyttävä. Maataloustuottajien kustannukset nousevat muun muassa polttoaineiden, lannoitteiden ja rehujen hinnannousun myötä. Myös tiukentuneisiin ympäristövaatimuksiin liittyvät investoinnit aiheuttavat lisää kustannuksia ruoantuottajille. Osa Euroopan unionin yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) linjauksista on hyvin haitallisia suomalaisille tuottajille. Kustannusten tuntuvasta kohoamisesta huolimatta tuottajahinnat ovat elintarvike-markkinoilla alhaiset. Tämän seurauksena ruoantuotanto on monilla tiloilla jo kannattamatonta. Riski laajamittaisesta tilojen lakkauttamisesta on todellinen. Tilanne on kestävätkin myös ruoantuotannon omavaraisuuden ja huoltovarmuuden osalta.

Energiahuollon toimivuuden turvaaminen kaikissa tilanteissa on välttämätöntä yhteiskunnan toimintakyvyn kannalta. Myös energiantuotannon omavaraisuusaste on olennainen huoltovarmuuskysymys. Mahdollisessa kriisitilanteessa tuontienergian saaminen vaarantuu, joten kotimaista energiantuotantoa on vahvistettava. Turpeen energiakäytön laajentaminen on yksi keino tuottaa kotimaista energiaa. Myös muiden kotimaisten energialähteiden nykyistä tehokkaampaa hyödyntämistä tulee arvioida energiantuotannon omavaraisuusasteen nostamiseksi. Lisäksi siirto- ja jakelujärjestelmän osalta varautumis- ja valmiussuunnitelmia on kehitettävä.

Huoltovarmuus sisältää edellä mainittujen teemojen lisäksi muun muassa finanssialan, logistiikan, teollisuuden, tietoyhteiskunnan ja terveydenhuollon toimintakyvyn turvaamisen poikkeustilanteessa. Huoltovarmuutta on tarkasteltava laaja-alaisena kokonaisuutena, eikä mitään osaluuetta saa jättää huomioimatta varautumissuunnitelmissa. Huoltovarmuuden kehittämiseen liittyvät toimet eivät ole pelkkä kuluerä. Esimerkiksi investoinnit energiahuollon toimivuuteen ja omavaraisuuteen ovat merkityksellisiä muutenkin kuin huoltovarmuuden kannalta. Myös maata-

Keskustelualoite KA 6/2022 vp

loustuottajien tukeminen ja kotimaisen ruoantuotannon jatkuvuuden turvaaminen on äärimmäisen arvokas asia.

Edellä olevan perusteella ehdotanmmme,

että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun Suomen huoltovarmuuden kehittämisestä.

Helsingissä 15.3.2022

Ritva Elomaa ps
Jani Mäkelä ps
Sheikki Laakso ps
Jouni Kotiaho ps
Mari Rantanen ps
Jukka Mäkynen ps
Kaisa Juuso ps
Vilhelm Junnila ps
Rami Lehto ps
Jari Ronkainen ps
Toimi Kankaanniemi ps
Juho Eerola ps
Petri Huru ps
Lulu Ranne ps
Jenna Simula ps
Leena Meri ps
Mika Niikko ps
Ville Tavio ps
Jussi Halla-aho ps
Mikko Lundén ps
Jussi Wihonen ps
Olli Immonen ps
Veijo Niemi ps
Jari Koskela ps
Jouni Kotiaho ps
Päivi Räsänen kd
Peter Östman kd
Marko Kilpi kok
Pauli Kiuru kok
Jaana Pelkonen kok